

Odgovori

Napomena: Kod nekih pitanja mogućnosti su točnih odgovora višestruke jer je riječ o interpretaciji izvora. U slučaju nedoumica, treba se voditi i smislom učeničkoga odgovora i priznati one odgovore koji su u skladu ili na tragu ponuđenih interpretacija.

1. Odgovor: ukupno 6 bodova

1.1. Autor opisuje događaj s namjerom ocrnjivanja/ optužbe i slično;
pobunjenike/pučane opisuje kao pljačkaše/ one koji uništavaju, pale, ranjavaju/uspoređuju ih s
Turcima 2 boda

1.2 primarni izvor, događaj se opisuje iz prve ruke/ izravni opis događaja s detaljima i usporedbama i
sličan kontekst

1.3 ustanak Matije Ivanića/ pobuna pučana na Hvaru/ Hvarska buna , 1514.god. 2 boda
ŠK 200 - 201 2 boda

2. Odgovor: 1 bod

a) priznata nezavisnost Švicarske
Alfa 240

3. Odgovori: ukupno 4 boda

3.1.organizacija obrambenog područja od Osmanlija/pojas uz granicu OC/ ustroj Vojne Krajine
1 bod

3.2. Banska krajina 1 bod

3.3.Dvorsko ratno vijeće 1 bod Graz 1 bod

ŠK 198 Ne priznajemo Beč jer se traži središte u 16.st.

Profil 63, Meridijani 89

4. Odgovor: 1 bod

b) moć vladara temelji se na vojsci i činovništvu

Alfa 232 - 233

5. Odgovor: ukupno 4 boda

5.1. proziva kralja Ferdinanda Habsburga/ habsburškog kralja, predbacuje mu nedovoljno vojne pomoći i sličan kontekst Meridijani 86 2 boda

5.2. pad Klisa ŠK 209/tursko osvajanje Klisa Alfa 273, Profil 63, Meridijani 86 1 bod

5.3. premještanje uskoka u Senj ŠK 209 / Profil 63 1 bod

6. Odgovor: ukupno 4 boda

6.1. Pad utvrde Siget/pad Sigeta/pogibija Nikole Šubić Zrinskog /smrt sultana 1 bod
Meridijani 87 - 88

6.2.zajednička osobina: isticanje vojnih vještina/ požrtvornost/ hrabrost/junaštvo i sličan kontekst
Obilježja : I. isukani mač, predvodi juriš na brojnijeg neprijatelja II. isukani mač, predvodi vojsku
nasuprot brojne vojske 2 boda

6.3. nastale su u 19.st/ stil slika nije u stilu ranog novog vijeka/renesanse 1 bod

7. Odgovor: ukupno 4 boda

7.1.U ulomku je vidljivo kako je tekst nastao korištenjem primarnih izvora, odnosi se na informacije iz primarnoga izvora/ sumira i reorganizira informacije/navode se primjeri iz dokumenata/komunalnih propisa 1 bod

7.2. Autor teksta oslanja se na informacije iz zakona u komunama/ spominju se komunalni propisi s konkretnim informacijama 1 bod

7.3. Mletačka vlast uređuje pravne odnose braka, a Crkva (kanonsko pravo) osobne odnose u obitelji.
2 boda

Odgovor: M.M.Crljenko, Nepoznati svijet istarskih žena, str.11

8. Odgovor: 1 bod

a).Bartolomejska noć 1572.
Profil 71

Pomorska bitka kod Preveze 1538. 2. Bartolomejska noć 1572. 3. Poraz Nepobjedive armade 1588 4. Mir u Žitvi 1606.

Meridijani 82,90, Profil 75, Alfa 238, 240 Profil 71, 75 Slavna revolucija 1688. Profil 75 poraz Osmanlija kod sv. Gotharda 1664. Oslobođena Granada 1492. Meridijani 69

9. Odgovor: ukupno 3 boda

- 9.1. Klis ŠK 209 1 bod
- 9.2 broj 1 Jajačka banovina Alfa 248 1 bod
- 9.3. Hasan (paša) Predojević Profil 64 1 bod

10. Odgovor: ukupno 3 boda

- 10.1. izdaja, umorstva, zločini i sličan kontekst 1 bod
- 10.2. smaknuće kralja 1 bod
- 10.3. Karlo (I) Stuart 1 bod (Mora biti navedeno i ime vladara i dinastija)

ŠK 188, Meridijani 73, Alfa 235, 237

11. Odgovor: ukupno 4 boda

- 11.1. zemlje kojima j vladao Karlo V. Habsburg/ zemlje dinastije Habsburg 1 bod
 - 11.2. Karlo V. Habsburg bio je njemački car /car SRCNJN, vladao je Habsburškom Monarhijom, Španjolskom, Nizozemskom i Burgundija, Napuljskim kraljevstvom, Sardinijom 1 bod
 - 11.3.car /Karlo V. podijelio je zemlje bratu i sinu/ Filip II. španjolski posjedi, brat Ferdinand carska kruna 2 boda
- Meridijani 79, Alfa 233

12. Odgovor: ukupno 4 boda

- 12.1.smrt kralja Ludovika II. Jagelovića/ pogibija kralja Ludovika II. Jagelovića na Mohačkome polju 1 bod
- 12.2. Hrvatski sabor 1527. 2 boda
- 12.3. supruga Ana / brak s Anom, sestrom Ludovika II. Jagelovića 1 bod

Profil 67, Meridijani 85

13. Odgovor: ukupno 4 boda

- 13.1. Iz perspektive pokreta reformacije/protestantizma /sljedbenika Luthera. 1 bod
 - 13.2 navodi se kako im je papa protivnik, Rim je podigao zid oko sebe što je dovelo do propadanja kršćanstva/papa ne dopušta nikom drugom tumačenje Biblije i sličan kontekst vidljiv iz teksta, a ne uopćeno 1 bod
 - 13.3. Wittenberg 1517. 2 boda
- Profil 153, ŠK 174, Alfa 87

14. Odgovori 4 boda za svaki par po 1 bod

- a) Ban Toma (II.) Bakač Erdody Bitka kod Siska Alfa 263, Profil 64
- b) Stojan Janković Bitka kod Duvna Alfa 281
- c) Petar Zrinski Bitka kod Jurjevih stijena Alfa 275
- d) Nikola Jurišić Bitka kod Kisega ŠK 209

15. Odgovor ukupno 3 boda

- 15.1.gotički: šiljasti lukovi prozora na prvom katu Sponze/ brojni prozori, Renesansni: obli lukovi (na trijemu u prizemlju) 2 boda
- 15.2 a) javna institucija za potrebe diplomacije 1 bod

Profil 245, Profil 81-82

16. Odgovor : 1 bod

- d) istarski statuti propisuju jednakost nasljeđivanja sinova i kćeri
M, Mogorović Crljenko, Nepoznati svijet istarskih žena, str. 90-91

17. Odgovor: ukupno 3 boda

- 17.1.rušenje kraljevske vlasti u državi i sličan kontekst 1 bod
- 17.2. vjerski sukobi/ progon protestanata i sličan kontekst 1 bod
- 17.3.apsolutna vlast je štetna/ opasna po slobodu i sigurnost/ iskorištavanje podanika od strane vlasti i sličan kontekst vidljiv iz teksta 1 bod

Meridijani 72- 74, Alfa 235

18. Odgovor : ukupno 5 bodova, po 1 bod za svaki par

- a) San Vitale u Ravenni - bizantska umjetnost Alfa 205
- b) katedrala u Sieni – gotika Meridijani 241
- c) crkva sv Petra u Dragi na Rabu – romanika Meridijani 235
- d) katedrala sv Jakova u Šibeniku - renesansa Alfa 219
- e) crkva svetog Donata – predromanika Alfa 206, Profil 241

19. Odgovor: ukupno 4 boda

- 19.1. galija , argument: brodovi na vesla is ličan kontekst 2 boda
- 19.2.Neposredna – pobjeda protuosmanlijskog saveza/ pobjeda kršćanskih država/ pobjeda Papinske države, Mletačke Republike, Španjolske protiv Osmanskog carstva (ako se navode imena država, onda moraju biti navedene sve)
- dugoročna – zaustavljena prevlast Osmanlija na Sredozemlju i sličan kontekst koji upućuje na slabost OC na moru 2 boda
- Meridijani 83, Alfa 234

20. Odgovor: ukupno 4 boda

- 20.1. obje građevine imale su obrambenu/vojnu funkciju 1 bod
20.2. Osmansko Carstvo /ratovi protiv Osmanlija/ širenje Osmanskog Carstva i sličan kontekst 1 bod
20.3. Veliki Tabor i Karlovačka zvijezda 2 boda

21. Odgovor: ukupno 3 boda

- 21.1 2 boda za pravilan kronološki niz
3. prvi spomen braka na istarski način u Piranskim statutima
1. Marko Marulić završio Juditu 1501
5. prvi Hrvat koji je izradio kartu Hrvatske 1673
4. zagrebačka isusovačka akademija uzdignuta na sveučilišnu razinu 1669
2. Stjepan Brodarić napisao spis Mohačka bitka 1527

21.2 b) Stjepan Glavač 1 bod

1501. Marko Marulić završio Juditu (ŠK 226)
13. st. Piranski statut Mogorović str. 19
1669 kralj Leopold I. uzdignuo zagrebačku isusovačku akademiju na sveučilišnu razinu Meridijani 259
1673 Stjepan Glavač prvi Hrvat koji izradio kartu Hrvatske Meridijani 256
1527. Stjepan Brodarić napisao spis Mohačka bitka Meridijan 252

22. Odgovor: ukupno 3 boda

- 22.1. u središtu je skupina ljudi, a motiv je vjerski /pojavljuje se dubina, realizam u prikazu kao suprotnost srednjovekovnom i u sličnom kontekstu, ali treba biti vidljivo da učenik uočava promjenu u odnosu na srednjovjekovlje 2 boda
22.2. minijature 1 bod

Meridijani 248-249 "renesansni umjetnici u središtu je čovjek a glavni motiv religijski"

23. Odgovori: ukupno 4 boda

- 23.1. Univerzalnost smrti bez obzira na društvene razlike/ prolaznost života i sličan kontekst 1 bod
23.2. Teške posljedice epidemija kuge iz sredine 14. st. i sličan kontekst koji upućuje na navedenu epidemiju 1 bod
23.3. crkva sv Marije na Škrilinah/ u Beramu/Bermu 2 boda
Meridijani 236, Profil 245-247

24. Odgovor ukupno 3 boda

24.1. reforma Crkve/obnova Crkve/ 1 bod

24.2. osnutak reformnih crkava / Evangelička crkva/protestantske crkve, protestantizam/ novi crkveni raskol /podjela unutar Zapadne Crkve na katoličku i protestantsku i sličan kontekst 1 bod

24.3. Martin Luther 1 bod

Alfa 87 ŠK 174, Profil 153-154, Meridijani 160

25. Odgovor: ukupno 3 boda

25.1.gradnja dvorca izvan grada/ nema fortifikacija /namijenjen odmoru /u nizini i sličan kontekst 1 bod

25.2.gotičko obilježje- bifore i trifore 1 bod

renesansno obilježje – obli lukovi u prizemlju i sličan kontekst 1bod

Meridijani 250 -251